FALBANKA

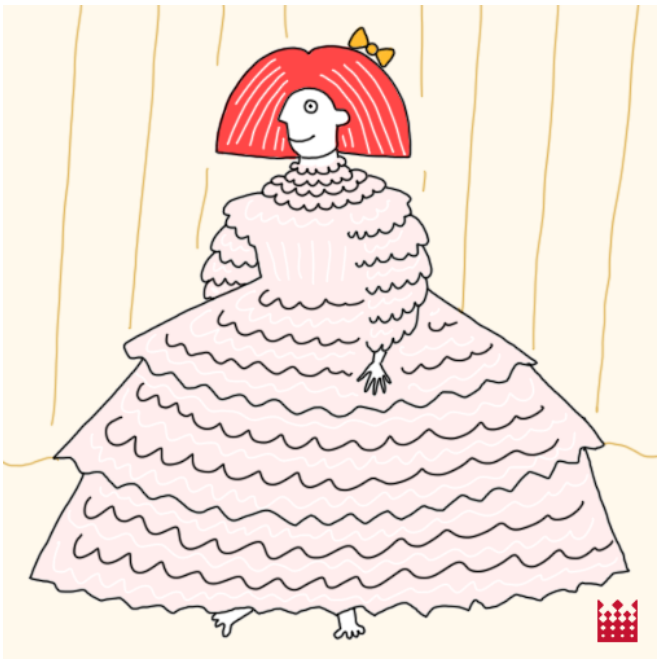

Il. Marcelina Jarnuszkiewicz

FALBANA, czyli ‘ozdobny, marszczony pas tkaniny’, w XVIII w. zwana też FALBALĄ, to zapożyczenie z francuskiego, choć w dawnych czasach funkcjonowało w zasadzie jako internacjonalizm. Jak pisze prof. Andrzej Bańkowski „wraz z modą na falbaniasty strój rozeszło się na przełomie XVII i XVIII w. po całej Europie. Było więc hiszpańskie falbalá (dziś w tym znaczeniu volante – w innych językach funkcjonujące jako rodzaj falbany, falbana hiszpańska), angielskie furbelow (dawniej furbeloe, dziś częściej zastępowane przez ruffle), niemieckie Falbel (przekształcone następnie w Falten, z przeniesieniem znaczenia na ‘plisy, plisowanie’ – znaczenie ‘falbana’ przejęte zostało natomiast przez słowo Rüsche), do dziś pozostały francuskie falbala i włoskie falpalà. Ciekawe jest to, że gdyby nie FALBANKA, FALBANA miałaby inną postać: to pod wpływem zdrobnienia FALBANKA pierwotna postać FALBALA przekształciła się w FALBANA. FALBANKA też najpierw miała postać FALBALKA (od FALBALA), ale ponieważ wiele polskich zdrobnień ma zakończenie -anka (a znacznie mniej -alka), FALBALKA przekształciła się w FALBANKĘ, a następnie FALBALA w FALBANĘ, upodobniając się w ten sposób do zdrobniałej FALBANKI.